

POVSOD SE MI NOV SVET ODPRE

M. Jezernik

Mukec

Ilustriral Franc Uršič

V veliki hiši sredi Ljubljane živi v petem nadstropju veseli Mukec. Rodil se je pa tam nekje v Tivolskem gozdu med kostanjevim in bukovim jevejem. Majhen je, temnorjav, košati repek drži preko hrbta in gloda ves ljubi dan.

Ali ga že poznate? Ali že veste, kakšnega rodu in kakšne pasme je? Na koncu tega sestavka pa mu dajte sami pravo ime. Za zdaj je samo Mukec.

Gospa Češnovar, naša soseda, je težko pričakovala popoldanskega časopisa in ni slutila, da ji bo s časopisom vred prišel gost v hišo. Pozvonilo je. »Kaj pa danes zvoniš, poba?« je smeje pokarala mladega raznašalca in mu vzela časopis iz rok.

»Oh, gospa, prosim, gospa! Še nekaj imam za vas. Našel sem to revno stvarco pod drevesom. Veter jo je telebnil na tla. Poginila bo. Vi ste dobri, vzemite jo! Mi je ne moremo vzeti pod streho, saj veste,« in glas se je dečku tresel. Še bolj pa se je treslo v njegovi topli dlani malo golo telesce, ki se je z dolgimi kremplji krčevito držalo dečkovih gorkih prstov. Gospa Češnovar je sirotico komaj izluščila iz roke njenega rešitelja. Tako so imeli pri Češnovarjevih novega rejenca. Med dlanmi ga je grela skrbna gospa. Prvi teden ga je pitala s kruhom, ki ga je revše v kletki tako lepo postlalo, se je zarilo v mehko sam postregel, saj mu je gospa postavljala prav pred nosek cele kupčke one nebeške jedi.

Krušna mamica je postlala Mukcu na tleh z rahlo črno žimo in ga položila na bohotno ležišče.

A glej ga spaka! Rejenec si je kar na lastno pest preuredil za-devo. Z gobčkom in krempljčki si je zvil žimo v klobčič, ga prijel s čeljustmi in nesel po lestvici navzgor v odprto gajbico, ki je bila nekdam last starega jezika vega škorca. Potem je zopet smuknil Mukec iz kletke na ležišče in odnašal po lestvi klobčič za klobčičem črne žime. Ko si je revše v kletki tako lepo postlalo, se je zarilo v mehko posteljo, da niti zvedavi repek ni izdajal speče živalce. Gospa je morala z roko grabiti po žimi, da je zatipala malega Mukca. Vsaka krpica, vsaka dlačica mu je prijala za toplo ležišče. Z dolgimi kremplji je trgal cunjice in jih vlekel v kletko. Tako spretno si je postiljal, kakor da bi se že dolgo uril pri dobri mamici, ko je pripravljala gnezdo za svojo družino; vendar je bil revček že od prvega dneva sirotek.

Mladiček je rasel in se razvijal. Gostila se mu je rjava dlaka, čopki na pokončnih ušeskih so se tudi že pojavljali in občutljive

brčice so se naselile na nežnem gobčku. — Okrogle črne očke so se zvedavo ozirale po kuhinji, po verandi in so gledale tja daleč čez ljubljanske strehe proti zelenemu gozdu. Ali ga je mikalo tja v zeleno hosto? Ali je zaslutil, kje je njegov pravi dom? Tega ne vem.

Pribučala je huda ura. Blisk za bliskom je razsvetljeval nebo, treskalo je brez prestanka. Končno se je vlila ploha. — Naš mali strahopetec je prespal vso nevihto v topli črni žimi pod košatim repkom. Ko se je sonce prismejalo izza oblakov, je pogledal zvedavi gobček iz črne žime.

Gospa Češnovarjeva se je silno čudila, da je v košari vedno manj orehov in lešnikov, ki jih je hranila za potice. »Kdo mi jih neki jemlje?« se je vpraševala. V tem je stopila na prazno košanjevo lupino in takoj je zasluhila tatiča. Pa glej! Kletka je bila polna orehov, lešnikov in kostanja, ki ga je Mukec spravil za trde zimске čase. Res pravi gospodar.

Saj so njegovi starši in pradedje tudi nabirali lešnike, orehe in žir za zimsko naslado. In sinko zdaj vestno vrši jesenske dolžnosti. — Oh ti draga mamka tam v zeleni tivolski hosti, tvoj otrok čuti klic narave in mu sle-

di zvesto in vdano. Nikoli ga ne bo izdal. — Za svojo krušno mamico stopica po kuhinji, ji seda na hrbet in na glavo in se poigrava z njo kakor mlada mačica. Kadar ga pa moti nepoklican opazovalec, mu razkačeno puhne v obraz: »Ph, ph.« Tudi mene je nagnal: »Ph, ph.«

Ko se bodo pobelile strehe, hoste in gore, ga pojdem zopet gledat, da bom videl, kako se pokori zimi.

Ali veste, kdo je prav za prav naš dragi Mukec? Kako ga boste imenovali?

Mirko Kunčič

Uspavanka

*Oj, deklica ti,
zatisni oči,
že zvezde na nebu migljajo;
potoček šumi,
poslušat hiti,
kaj breze v temó šepetajo.*

*Oj, deklica ti,
le mirno zaspí,
le sanjaj do jutranje zarje!
Luč mojih oči
nad tabo bedi
in moja ljubezen te varje.*